

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 643/2025-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Júliusom Gogom, Štefánikova 47, Nitra, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 9Cdo/50/2024 z 28. mája 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 10. augusta 2025 domáha vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd napadnutým uznesením najvyššieho súdu. Sťažovateľ navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť najvyššiemu súdu na ďalšie konanie.

2. Podstatou sporu medzi sťažovateľom ako žalovaným a žalobcom bola otázka ceny za oslavu, ktorú sťažovateľ objednal u žalobcu pri príležitosti oslavy synových tridsiatych narodenín. Motívom objednania si akcie u žalobcu boli jednak priateľské vzťahy a pozitívna skúsenosť, keďže sťažovateľ si aj v roku 2017 u žalobcu objednal tzv. vianočný večierok, na ktorý poskytol divinu, a s výsledkom vrátane ceny bol spokojný. Sťažovateľ si preto aj v roku 2018 u žalobcu ústne objednal oslavu a ubytovanie, pričom na cene za poskytnutú službu sa vopred nedohodli. Súčasťou dohody však bolo, že sťažovateľ dodá určitú – čo sa týka množstva vopred neurčenú časť surovín (divina, kuracie a bravčové mäso, jaternice, klobásky, víno, destilát), ktoré žalobca na oslavu pripraví. Zvyšné podrobnosti, ako napr. počet hostí či výzdobu, dohodol syn sťažovateľa s prevádzkarkou podniku.

3. Po oslave žalobca vystavil sťažovateľovi faktúru na celkovú sumu 3 881,60 eur, pričom od tejto sumy odrátal hodnotu surovín, ktoré zabezpečil sťažovateľ vo výške 498,60 eur, a poskytnutú 15 % zľavu. Výsledkom takej kalkulácie bola suma 2 875,55 eur. Sťažovateľ uhradil čiastku 1 125,90 eur, ktorú považoval za primeranú. Zvyšnej neuhradenej časti ceny vo výške 1 749,65 eur spolu s úrokom z omeškania sa žalobca domáhal návrhom na vydanie platobného rozkazu, proti ktorému sťažovateľ podal odpor.

4. Okresný súd Nitra rozsudkom č. k. 7C/9/2019-243 z 10. septembra 2020 uložil povinnosť sťažovateľovi uhradiť žalobcovi 898,09 eur s príslušenstvom. Okresný súd v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že pokiaľ išlo o prípravu a spracovanie mäsa, ktoré dodal sťažovateľ, považoval za dôvodný žalobcov nárok len v rozsahu dvoch eur za porciu, tak ako bolo vyúčtované aj za akciu v roku 2017, ktorú si sťažovateľ objednal rovnako s dodaním vlastnej suroviny. Na podklade odvolaní oboch strán Krajský súd v Nitre rozhodnutie okresného súdu v časti zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie s inštrukciami pre doplnenie dokazovania. Uložil okresnému súdu oboznámiť sa s obsahom cenníka podniku pre akcie organizované ako „uzavretá spoločnosť“ a vyhodnotiť jeho možnú aplikáciu na prejednávany prípad. Podľa krajského súdu okresný súd nerešpektoval rozdielnosť osláv uskutočnených v roku 2017 a 2018, ako ani to, že z dokazovania nevyplývalo, že by medzi stranami mala existovať zmluvná prax, ani dohodnutá cena, na základe čoho sa mohol sťažovateľ domnievať, že za jednu porciu jedla mu bude účtovaná cena 2 eurá.

5. Okresný súd v poradí druhým rozsudkom č. k. 7C/9/2019-406 zo 17. mája 2022 sťažovateľovi uložil zaplatiť žalobcovi 1 749,65 eur s príslušenstvom. Okresný súd porovnal akcie uskutočnené v roku 2017 a 2018 a konštatoval, že išlo o kvalitatívne odlišné akcie. Oslava v roku 2018 bola čo sa týka počtu hostí väčšia, trvala dlhšie, bola honosnejšia, pokiaľ ide o výzdobu aj podávané jedlo. Z uvedeného, ako aj z prednesov strán potom okresný súd vyvodil, že medzi sporovými stranami neexistovala zmluvná prax, na základe ktorej by mal sťažovateľ očakávať cenu porcie jedla v sume dve eurá, a nie cenu podľa dostupného cenníka. Okresný súd v zmysle pokynu krajského súdu žalobcovi síce uložil predložiť vyúčtovania obdobných akcií, žalobca však tieto nemohol predložiť, keďže okrem sťažovateľa iným subjektom neposkytol možnosť donesenia vlastných surovín. Z tých pokladničných blokov, ktoré žalobca predložil, je zrejmé, že cena za jednotlivé jedlá a nápoje, ktoré boli fakturované sťažovateľovi, bola porovnateľná s cenami jedál a nápojov účtovaných iným zákazníkom. Potvrdenie spoločnosti Catering service Nitra s.r.o., ktoré predložil sťažovateľ, nepovažoval okresný súd za relevantný dôkaz, pretože daná spoločnosť sa nezaoberala reštauračnými službami v takom rozsahu ako žalobca, a pokiaľ išlo o výšku poskytnutej zľavy, prezentovala iba svoj subjektívny postoj. Napokon okresný súd zamietol aj návrh na znalecké dokazovanie z dôvodu jeho nehospodárnosti a, poukazujúc na závery krajského súdu, ktorými sa riadil.

6. Sťažovateľ podal proti rozsudku okresného súdu odvolanie, v ktorom namietal, že nebolo vykonané znalecké dokazovanie. Tiež argumentoval tým, že okresný súd nezohľadnil absenciu písomného potvrdenia o prevzatí objednávky a že žalobca si jednostranne určil hodnotu donesených surovín, ktorú si neoprávnene započítal do cenníkových cien. V tomto kontexte uviedol, že nebolo preukázané schválenie ceny oslavy podľa cenníka. Opätovne poukázal na to, že oslavu objednával v presvedčení o existencii vzájomných nadštandardných a priateľských vzťahoch, ktoré sa však vo výslednej cene neprejavili. Sťažovateľ žiadal, aby súd prihliadol na to, že donesené

suroviny boli a aj ostali v jeho vlastníctve a žalobcom boli iba spracované, preto si ich jednostranne určenú hodnotu nemohol odrátať od fakturovanej ceny.

7. Krajský súd rozsudkom č. k. 5Co/97/2022-448 z 10. augusta 2023 podľa § 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) potvrdil v poradí druhý rozsudok okresného súdu. Odvolací súd konštatoval, že okresný súd doplnil dokazovanie v zmysle pokynov skoršieho rozhodnutia a zistený skutkový stav vyhodnotil správne. Na zdôraznenie správnosti krajský súd poukázal na to, že medzi stranami došlo k uzavretiu zmluvy o dielo neobchodného charakteru podľa § 631 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) a zároveň išlo o vzťah spotrebiteľský. Keďže zmluva o dielo neobsahovala dohodu o cene, bolo túto potrebné určiť ako primeranú, resp. obvyklú. Okresný súd zobral do úvahy skoršie právne závery krajského súdu a opodstatnene považoval cenu, resp. ceny za jednotlivé jedlá a nápoje účtované žalobcom hociktorým iným zákazníkom za obvyklú cenu. Listinnými dôkazmi v spise sa nachádzajúcimi (cenník jedál a fakturácia jednotlivých jedál a nápojov ostatným zákazníkom) aj podľa názoru odvolacieho súdu žalobca uniesol dôkazné bremeno v tom smere, že pri účtovaní výšky ceny jedál a nápojov poskytnutých na predmetnej oslave sťažovateľovi postupoval žalobca zhodne ako pri určovaní výšky cien jedál a nápojov pre ostatných zákazníkov. Za správne považoval krajský súd aj hodnotenie o nemožnosti žalobcu preukázať vyúčtovanie podobných akcií, keďže iným zákazníkom neumožnil doniesť si vlastné suroviny. Odvolací súd sa tiež stotožnil so závermi týkajúcimi sa neexistencie zaužívanej zmluvnej praxe medzi stranami, ako aj s výsledkom porovnania s oslavou z roku 2017. Aj krajský súd považoval za nehospodárne a nadbytočné, ak by malo byť nariadené znalecké dokazovanie a stotožnil sa aj vyhodnotením predloženého potvrdenia cateringovej spoločnosti.

8. Sťažovateľ podal proti rozsudku krajského súdu dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP, v ktorom namietal nevykonanie znaleckého dokazovania aj to, že krajský súd sa nezaoberal jeho argumentáciou týkajúcou sa zisťovania primeranej ceny a že cena podľa cenníka nebola odsúhlasená. Okrem toho tvrdil, že dohoda mala charakter zmluvy o zhotovení veci na zákazku, a teda že donesené a spracované suroviny ostali v jeho vlastníctve.

9. Najvyšší súd napadnutým uznesením dovolanie sťažovateľa odmietol. Podľa najvyššieho súdu síce možno konštatovať, že odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu je pomerne stručné, a nie do úplných dôsledkov reaguje na argumentáciu odvolateľa v celej jej šírke, ako celok a najmä v spojitosti s podrobným odôvodnením prvoinštančného rozsudku z hľadiska dovolacieho prieskumu obstálo. Dovolací súd preskúmal rozsudok krajského súdu a uviedol, že argumentácia súdu v odôvodnení je koherentná a podporuje príslušné závery prijaté vo výroku rozhodnutia, pričom spĺňajú požiadavku dostatočného odôvodnenia rozhodnutia, z argumentov uvedených v rozhodnutí jednoznačne a jasne vyplývajú aj úvahy súdu, ktorými sa tento pri rozhodovaní vo veci riadil. Pre rozhodnutie vo veci samej bol podstatný záver, že medzi stranami vznikol zmluvný vzťah, pričom napriek tomu, že predmetná zmluva o dielo neobsahovala dohodu zmluvných strán o cene diela, uvedený nedostatok ju nestavia do pozície neplatnosti, v súvislosti s určovaním výšky ceny diela bolo potrebné postupovať tým spôsobom, že sa má zaplatiť primeraná cena. Výklad súdov nižších inšancií, podľa ktorých je takouto primeranou cenou cena obvykle poskytovaná iným zákazníkom v zmysle cenníka poskytovaných jedál a služieb žalobcu nevykazuje podľa dovolacieho súdu znaky arbitrárnosti ani nedostatočného odôvodnenia. Podľa ustáleného výkladu

§ 634 ods. 1 OZ za primeranú cenu treba považovať cenu, ktorá sa v mieste a v čase uzavretia zmluvy obvykle poskytuje za obdobných podmienok za porovnateľné dielo.

10. Vo vzťahu k vykonanému dokazovaniu najvyšší súd zhodnotil, že súdy nižších inšancií vykonali dokazovanie v potrebnom rozsahu, stranám bol poskytnutý dostatočný priestor pre návrhy na dokazovanie a rovnako dostatočne sa zaoberali všetkými rozhodujúcimi špecifikami prejednávaneho sporu, ktoré spočívali v tom, že žalovaný si u žalobcu objednal oslavu narodenín svojho syna, za „kamarátskych“ podmienok a za „kamarátsku“ cenu, pričom však pre absenciu jasnej dohody o cene bolo potrebné túto určiť ako cenu primeranú. Najvyšší súd konštatoval, že všetky závery týkajúce sa vykonaného dokazovania sú dostatočne odôvodnené. Aj odôvodnenie hospodárnosťou konania, pokiaľ išlo o nenariadenie znaleckého dokazovania, považoval najvyšší súd za akceptovateľné. V tejto súvislosti uviedol, že sporná otázka primeranosti ceny diela nezostala zodpovedaná so 100 %-nou istotou, takáto miera istoty však ani nie je ambíciou civilného procesu. Tiež poukázal na to, že sťažovateľ mal dostatok priestoru od začatia sporu v roku 2019 na predloženie súkromného znaleckého posudku. Potvrdenie od cateringovej spoločnosti ani najvyšší súd nepovažoval v danej veci za relevantné.

11. Napokon dovolací súd zhodnotil, že námietka o nesprávnom právnom posúdení nezakladá dôvod prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, tak ako ho vymedzil sťažovateľ.

II.

Argumentácia sťažovateľa

12. Podstata ústavnej sťažnosti je podľa sťažovateľa v tom, že mu konajúce súdy pri zjavnej skutkovej aj právnej chybe odopreli spravodlivosť.

13. Sťažovateľ namieta, že v jeho veci súdy úplne opomenuli aplikovať § 135b OZ, nesúhlasí s určením primeranej ceny výlučne odkázaním na ceny uvedené v jedálnom lístku žalobcu. Opätovne poukazuje na to, že bol žalobcom ubezpečený, že čo si na oslavu donesie, to mu pripraví. Z uvedeného podľa sťažovateľa vyplýva, že donesené suroviny sa nestali vlastníctvom žalobcu, pričom otázku prechodu vlastníctva súdy vôbec neriešili.

14. Za spornú otázku v konaní na rozdiel od všeobecných súdov (dohoda o cene) označil určenie toho, kto mal na zhotovení novej veci väčší podiel. Túto spornú otázku súdy vôbec neriešili, navyše v tejto súvislosti aj odmietli vykonať sťažovateľom navrhované znalecké dokazovanie.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

15. Ústavný súd uvádza, že hoci sťažovateľ v ústavnej sťažnosti požaduje zrušenie napadnutého uznesenia najvyššieho súdu z dôvodu porušenia jeho práva na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie, jeho argumentácia je namierená najmä proti záveru okresného a krajského súdu týkajúceho sa určenia ceny objednanej oslavy podľa cenníka žalobcu. Okrem toho sťažovateľ opakovane namieta nesprávne právne posúdenie, pričom objednanie oslavy považuje za zhotovenie veci z dôvodu, že so súhlasom žalobcu na ňu doniesol podstatnú časť surovín (cca 43 kg mäsa, alkohol, zákusky, slané pochutiny i pečené prasa).

16. Z hľadiska ústavného posúdenia treba rešpektovať právomoc najvyššieho súdu ústavne konformným spôsobom vymedzovať prípustnosť dovolania a vychádzať z toho, že v prvom rade je vecou najvyššieho súdu určovať si koncepciu interpretácie prípustnosti mimoriadnych opravných prostriedkov, a to za predpokladu, že táto nie je nepriateľská z hľadiska ochrany základných práv a slobôd. Z ústavného hľadiska je podmienkou, aby takáto interpretácia nebola svojvoľná, ale i formalistická a aby bola čo najústálenejšia, a teda súladná s právom na súdnu ochranu (II. ÚS 65/2010, III. ÚS 612/2022).

17. Z napadnutého uznesenia najvyššieho súdu ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti nezistil nič, čo by ho robilo ústavne neakceptovateľným, a teda vyžadujúcim korekciu zo strany ústavného súdu. Uznesenie najvyššieho súdu s prihliadnutím na dovolaciu argumentáciu je vnútorne logické, nie je prejavom aplikačnej a interpretačnej svojvôle dovolacieho súdu, rešpektuje zákonné požiadavky na odôvodnenie (skutkové a právne) rozhodnutia.

18. Najvyšší súd o dovolaní rozhodol odmietavým, teda procesne formulovaným výrokom, z odôvodnenia jeho uznesenia však vyplýva, že sa dovolacími námietkami relevantnými pre prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP (nedostatočnosťou odôvodnenia rozsudku krajského súdu a dokazovania) vecne zaoberal. Popísaný výsledok zodpovedá konceptu dovolania založeného na § 420 písm. f) CSP, keďže v uvedenom ustanovení splýva dôvod prípustnosti dovolania i spôsobilý dovolací dôvod. Procesne ladený výrok uznesenia o dovolaní podľa § 420 písm. f) CSP preto bez ďalšieho neznamená rýdzo procesné vybavenie dovolania.

19. Právne závery, ktoré viedli najvyšší súd v konečnom dôsledku k odmietnutiu dovolania, majú podľa názoru ústavného súdu oporu v aplikovaných ustanoveniach Civilného sporového poriadku, uplatnený spôsob interpretácie a aplikácie príslušných ustanovení právnych predpisov považuje ústavný súd za ústavne konformný, nepopierajúci ich účel a význam, preto podľa názoru ústavného súdu nemohol neprípustným spôsobom zasiahnuť do označených práv sťažovateľa.

20. Nad rámec uvedeného ústavný súd v súvislosti s namietaným právnym posúdením uvádza, že okresný súd aj krajský súd sa riadne zaoberali charakterom právneho vzťahu medzi sporovými stranami a ustálili, že medzi nimi bola dojednaná zmluva o dielo neobchodného charakteru v zmysle ustanovení § 631 a nasl. OZ a súčasne išlo o spotrebiteľský vzťah. V tomto kontexte nebolo potrebné určovať, kto mal väčší podiel na pripravených porciách jedla. Navyše, ústavný súd poukazuje aj na to, že pri zmluve o dielo môže časť materiálu dodať objednávateľ, pričom ostane jeho vlastníkom. V konaní žiadna zo strán nespochybňovala vlastníctvo surovín, ktoré dodal sťažovateľ, skutočne spornou ostala cena. Žalobca odôvodnil vyúčtovanú cenu vlastným cenníkom, podľa ktorého za organizáciu rovnakého typu akcií cenu účtoval rovnako aj iným zákazníkom. Účtovnými dokladmi preukázal aj opodstatnenosť odrátanej sumy za donesené mäso. Túto skutočnosť sťažovateľ žiadnym iným dôkazom nespochybnil, ak nepredložil napr. účtenky za ním dodané suroviny. Kamarátske vzťahy, na ktoré sa po celý čas sťažovateľ odvolával, možno podľa ústavného súdu vidieť jednak v poskytnutí možnosti doniesť vlastné suroviny, ako aj v poskytnutej zľave a tiež a napr. aj v tom, že z vyúčtovania jednotlivých položiek nevyplýva, že by žalobca účtoval aj servírovanie donesených koláčov či pečeného prasaťa.

21. Keďže ústavný súd vzhľadom na uvedené nezistil žiadnu možnosť porušenia sťažovateľom označených práv, dospel k záveru, že ústavnú sťažnosť je potrebné podľa § 56 ods. 2 písm. g)

zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. novembra 2025

Robert Šorl
predseda senátu